Mi to radimo malo drugačije

Krunoslav Josip Čačić

PODUZETNIČKI INKUBATOR VINKOVCI

VODITELJ PODUZETNIČKOG INKUBATORA VINKOVCI

Poduzetnički inkubator Vinkovci - nezgodno vrijeme? A kada je zgodno vrijeme za poduzetništvo?

Da je nešto lagano, sigurno ne bi mene dopalo 😊. No dobro, to je tako, a uostalom ja sam poznat po tome da volim izazove.

Poduzetnički inkubator Vinkovci projekt je sufinanciran sredstvima Europske unije i otvoren 25. veljače 2020. godine. Nekako volim naglasiti točan datum otvaranja čisto iz razloga jer je taj dan zabilježen i prvi slučaj COVID-19 u Hrvatskoj. Svi se sjećamo tog razdoblja naših života. Ja baš u tom nezgodnom vremenu imam poprilično visoko postavljene ciljeve u poduzetništvu koje moramo ispuniti kako Grad Vinkovci ne bi morao platiti penale.

Uglavnom, da skratim priču, svi zadani ciljevi u zadanom vremenskom roku su u potpunosti ispunjeni. da odmah budem jasan, to nije samo moja zasluga, nego cijelog mog tima.

Kada me je Tatjana pitala da li bih htio napisati članak za sljedeći broj časopisa POMALO, a ključna misao bi bila „Znanje raste kada se dijeli POMALO, ali s namjerom“, odmah sam i bez puno razmišljanja prihvatio. Što ću kada znam da Tatjana radi izvrsne stvari, pa mi čisto bilo drago što me se sjetila. HVALA Tatjana. Eto, sada kada sam obavio uvod, vrijeme je da kažem ponešto i o tome što radimo u Poduzetničkom inkubatoru Vinkovci.

Naš je posao pomoći mladim, i onim malo manje mladim, ljudima da što bezbolnije zakorače i opstanu u svijetu poduzetništva, da slavimo njihove poslovne, kao i privatne uspjehe, da im u teškim trenutcima budemo rame za plakanje, ali da im i otključamo vrata za koja oni misle da su čvrsto zaključana.

U ovih šest godina postojanja Inkubatora, kroz Inkubator je prošlo preko četrdeset tvrtki. Nimalo skromno, ali moram naglasiti da sam iznimno ponosan na činjenicu da svi koji su napustili Inkubator, učinili su to jer su nas prerasli i svi oni i danas uspješno posluju te se rado sjete svojih početničkih poduzetničkih koraka u Inkubatoru.
Za naše poduzetnike, ali i sve druge zainteresirane organiziramo razna predavanja, panele i radionice na kojima se trudimo uvijek obrađivati aktualne teme. Često propitkujemo naše poduzetnike o tome što ih zanima pa sukladno njihovim potrebama i željama organiziramo radionice. S obzirom na to da je tim ljudi u Inkubatoru šarolik, puno toga odrađujemo sami, a za teme s kojima nismo baš na „ti“ angažiramo vanjske predavače. Neke od uvijek aktualnih tema koje redovno obrađujemo su: Završni račun poduzetnika, Marketing, Poslovni plan, Plaće, Porezi, EU fondovi, Digitalizacija poslovanja, Umjetna inteligencija...

Naravno da smo u studenom i prosincu prošle godine u više navrata imali „žustre“ rasprave na radionicama koje smo organizirali na temu Fiskalizacija 2.0. No, ima li išta bolje za organizatora i predavača nego kada predvidite trajanje radionice 60 minuta, a ona potraje 120. Nama se to često događa. Znam, sada ćete reći da ne znam kontrolirati vrijeme, ali ja se držim onoga što je jedan moj profesor davno rekao: „Dok držiš predavanje promatraj sudionike, kada počnu gledati na sat, skraćuj predavanje, a kada počnu zijevati istog trena završavaj predavanje.“ Dakle, dokle god imamo „žustre“ rasprave na našim predavanjima i radionicama držat ćemo se one: „Ma pusti nek' traje.“

Kako izgleda put od učionice do tržišta?

Naš primaran fokus su poduzetnici, ali isto tako mišljenja sam da je potrebno razvijati i zdravu poduzetničku klimu. Osobno sam mišljenja da je potrebno mladim ljudima ubaciti „bubu u uho“ kako bi počeli razmišljati da po završetku svog školovanja skupe hrabrosti i odvaže se ući u poduzetničke vode. Tu ne smije biti laganja, treba im iskreno reći koji su izazovi i koje su sve prepreke na koje će naići na svom poduzetničkom putu. Isto tako treba im objasniti tko i kako im može pomoći kako bi na što jednostavniji način savladali prepreke. .
Da se razumijemo, biti poduzetnik nije lako, biti poduzetnik u Slavoniji još je teže. Upravo zbog toga, sve više surađujemo sa srednjim školama iz našeg grada.

Srednjoškolci dolaze kod nas u Inkubator, ali i mi odlazimo u njihove učionice. Organiziramo susrete sa poduzetnicima koji im iz prve ruke ispričaju svoju priču o tome kako su se odlučili ući u svijet poduzetništva, gdje su zapinjali, kako su uspjeli, što ih je motiviralo i koliko malo su imali podrške od svoje obitelji kada su se odlučili otvoriti nešto svoje. Učenici iz prve ruke doznaju kako je to padati i ustajati, kako pronaći dobre radnike, kako, kako, kako? Bude tu uistinu jako puno pitanja od strane učenika na koje dobiju odgovore iz prve ruke.
Kao jedan od onih koji i sam predaje, održava radionice, sudjeluje u panelima zanimljivo mi je bilo kada smo pokrenuli suradnju s našom Srednjom strukovnom školom.

Na prvo predavanje došlo ih je tridesetak. Bilo je zanimljivo, manje-više sam stao pred njih i pustio da me rešetaju svojim pitanjima. Dva dana nakon toga nazvala me njihova profesorica i rekla mi da su učenici oduševljeni, da se po hodnicima priča o tome i da jedva čekaju sljedeći susret, ali da budem spreman na to da će odaziv učenika biti daleko veći nego prvi put. Odmah smo dogovorili datum, vrijeme i temu - panel rasprava sa institucijama koje im mogu i hoće pomoći pri ulasku u svijet poduzetništva, a i kasnije kod izrastanja u veće igrače u poduzetništvu. Ovaj put došlo ih je sedamdeset. Učenici i profesori oduševljeni. Reakcija panelista - U što si nas to Kruno uvalio? Gospodo draga, to vam je tek početak priče 😊.
Kako ne bi ispalo da je sve krasno i bajno, jer nije, a pitanje je hoće li mi nakon ovoga Tatjana ikada više dati priliku da nešto napišem 😊😊, pa da ja to odmah riješim.

Imam potrebu iskreno reći svoje mišljenje o tome što sam shvatio kada sam učenicima jedne naše srednje škole držao predavanje vezano za umjetnu inteligenciju. Naziv prezentacije bio je Kako složiti upit umjetnoj inteligenciji za najbolji odgovor?
Ok, trenutno vrlo popularna tema, pripremio sam se, ponešto znam o tome, pomalo se služim s tim, imam nekakvog životnog iskustva da znam razlučiti bitno od nebitnog, Inkubator je član Hrvatske udruge za umjetnu inteligenciju, ali kao i uvijek, trema je prisutna sve do trenutka dok ne izađem pred publiku i predstavim se. Naravno uvijek iskreno i skromno (mlad, lijep, zgodan, sretno dijete rastavljenih roditelja, ponosni tata dvije na majku uvrnute kćeri, papučar koji bespogovorno sluša svoju bolju polovicu). Nakon takvog predstavljanja sve je lakše.

No, da se vratim na temu. U samom startu postavio sam im pitanje na koje sam unaprijed znao odgovor. Koliko vas koristi neki od LLM-ova? Isprva nisu znali što je LLM, ali kada sam im objasnio da su to ChatGPT, Gemini, Perplexity, i slični alati, naravno da je odgovor bio - SVI. Isto tako svi najčešće koriste ChatGPT. Ono što me jako neugodno iznenadilo je njihov odgovor na moje sljedeće pitanje. On je svaki put bio isti, a radi se o gotovo 90 učenika. „Koliko vas provjerava odgovor koji dobije od nekog od LLM alata?“ Odgovor je NITKO. Također me je iznenadila spoznaja da profesori ne provjeravaju je li esej koji im je učenik predao, napisao učenik ili ChatGPT.

Vjerujem da ste i vi koji čitate ovaj tekst iznenađeni tim činjenicama.

Tu sam, već na prvom predavanju shvatio da zapravo učenicima ne treba tehničko predavanje o upitima umjetnoj inteligenciji; njima treba brutalno iskreno i iskustveno predavanje o životu.

> Znaš da si posao odradio kako treba kada u jednom trenutku iznad učeničkih glava vidiš upitnike, a već u drugom olakšanje i kao da sami sebi govore, sad mi je jasno kako to ide. Uz zadanu temu, koju smo kvalitetno obradili, porazgovarali smo i o drugim temama, životnim.

Učimo li kritički razmišljati?

Kako vam uopće pada na pamet predati profesorima nekakav tekst, a da prije toga niste provjerili je li odgovor točan i ima li to uopće nekog smisla. „Ja sam glup, molim vas objasnite mi to?“ Najčešći odgovor je: „Ionako nam masa toga što nas tjeraju da učimo u školi kasnije u životu nikada neće trebati.“ Jednostavno, ide se linijom manjeg otpora. Kritički način razmišljanja kod djece i mladih ne postoji.

Jeste li sigurni da vam to baš nikada u životu neće trebati? Ne mislite li da bi bilo zgodno kada se igrom slučaja nađete u nekom društvu i započne se neka tema vi ipak imate ponešto za reći na tu temu, a da nije vaša struka u pitanju. Ne mislite li da je zgodno znati barem elementarno plivati, igrati nogomet, košarku, rolati, klizati, skijati, igrati tenis, igrati golf? „Naravno da jest, ali to nas ne uče u školi.“ U školi učite o povijesti, geografiji, književnosti, matematici. Uvjeren sam da vam integrali vrlo vjerovatno većini nikada neće trebati na poslu, ali znate li kada će vam sigurno trebati? Kada vaše dijete dođe u vašu sadašnju dob pa počne razgovarati s vama na tu temu.

Mislite li da će te u životu raditi samo posao za koji ste se školovali, da u svom radnom vijeku nećete mijenjati profesije, nećete morati učiti i da vam baš nikada neće zatrebati nešto od onoga za što sada tvrdite da vam nikada u životu neće trebati? I prije njihovog odgovora ispričao sam im svoju priču. Upravo gledate u čovjeka koji je nakon završene gimnazije upisao Ekonomski fakultet, ali ga nije završio. Da, puno sam skitao, kartao s ekipom, zabavljao se i faks mi nije bio prioritet, bez obzira što su mi i mama i tata govorili, ja sam tada bio najpametniji na svijetu. A onda sam počeo raditi. Kao i svakom mladom čovjeku prvi posao mi je bio konobarenje. Jako puno sam zarađivao, ali sam jako puno i trošio i nije mi žao.
Potom sam radio u IT firmi pa sam prešao u Zavod za javno zdravstvo. Tu sam shvatio da mi je za napredovanje osim znanja potreban i papir (čitaj: fakultet).

Završavam stručni studiji informatike, i gle čuda, napredujem. Nakon toga završavam specijalistički diplomski studiji zaštite okoliša, i gle čuda, opet napredujem. Završavam još i pedagoške kompetencije, i gle čuda, počinjem dodatno raditi na učilištima. Je li bilo lagano? Nije. Je li se isplatilo? Itekako je. Bih li danas drugačije? Iskreno, nemam pojma. Želim vam samo reći, nije fakultet taj koji je presudan za uspjeh i nije fakultet garancija uspjeha. Za uspjeh je bitno da ono što radite, radite najbolje što znate, da stalno učite kako bi posao obavljali još bolje, da učite kako bi posao obavljali lakše, da učite kako bi vama i vašoj obitelji sutra bilo lakše.
Ali to nije sve, ne zaboravite da vam je uz formalno obrazovanje itekako potrebno i ulično obrazovanje.

Jedan bivši harmonikaš, koji svoju harmoniku i danas drži u kući i gle čuda, koji upravo stoji ispred vas će vam iskustveno reći da je novac potrošen u birtiji, novac uložen u sjećanje. I molim vas, nikada nemojte zaboraviti živjeti, uživajte u životu.
Par trenutaka tišina a onda pljesak. Gdje ćeš većeg zadovoljstva za predavača.

Kamo idemo dalje?

Razvijati poduzetničku kulturu, pojačati suradnju sa srednjim školama, povezati se s fakultetima, biti spoj starih i mladih poduzetnika, biti HUB poduzetničkih ideja, gurati ovaj naš grad i našu Slavoniju naprijed, biti drugačiji od ostalih, biti svoji.